

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

Aika 13.09.2021 14:30 - 17:00

Paikka Fellmannia, kokoushuoneet Ars ja Cultura / Teams-etäkokous

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Hildén Sirkku	puheenjohtaja	
	Aaltonen Kalle	I varapuheenjohtaja	esteellinen § 345 klo 16.50-16.51
	Bruneau Milla	III varapuheenjohtaja	
	Lampinen Minna	jäsen	
	Nieminen Erkki	jäsen	
	Putula Toni	jäsen	
	Ratia Jorma	jäsen	
	Kaikkonen Jouni	jäsen	
	Talja Martti	jäsen	poistui klo 15.50 § 340 asiantuntijasesittelyn jälkeen
	Saloranta Tuija	varajäsen	
	Rostedt Juha	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	Teams
	Falk Sonja	kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja	esteellinen § 345 klo 16.50-16.51, poistui kokouksesta klo 16.52
	Lehto Rami	kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja	
	Komu Pekka	kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja	

Timonen Pekka	kaupunginjohtaja, esittelijä	
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	
Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	
Alm Sari	vt. konsernipalvelujohtaja	
Virkkunen Pekka	kaupunginlakimies	
Ruohonen Mirkka	vt. viestintäjohtaja	
Mäki Janne	pöytäkirjanpitäjä	
Mörsky Tiina	talousjohtaja	asiantuntijaesittely klo 14.35-15.200/§ 340
Keitaanranta Mira	henkilöstöjohtaja	asiantuntijaesittely klo 14.35-15.45/§ 340
Eskonsipo-Bradshaw Henna	vt. elinvoimajohtaja	asiantuntijaesittely klo 15.50-16.33/§ 341 Teams
Forsman Raija	toimitusjohtaja, Lahti Region Oy	asiantuntijaesittely klo 15.50-16.33/§ 341 Teams
Rissanen Jari	varajäsen	paikalla § 341 asiantuntijaesittelystä klo 15.50 lähtien, esteellinen § 345 klo 16.50-16.51

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Nieminen Mira	II varapuheenjohtaja	

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 21

Sirkku Hildén

Janne Mäki

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Toni Putula

Jouni Kaikkonen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 21.09.2021

Janne Mäki

kaupunginsihteeri

§	Otsikko	Sivu
§ 335	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 336	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 337	Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraportti	7
§ 338	Tiedote jaostojen asioista	8
§ 339	Kunnan keskusvaalilautakunnan kokoonpanon vv. 2021-2025 täydentäminen KV	9
§ 340	Pöydältä: Lahden kaupungin ja Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän välinen palvelusopimus vuodelle 2022	13
§ 341	Lahden kaupungin hakeutuminen Kansainvälisen Moottoripyöräilyliiton (FIM) kansainvälisen palkintogaalan ja järjestökongressin järjestäjäksi vuonna 2022	17
§ 342	Pääsuunnittelijan viran perustaminen	23
§ 343	Lahden kaupungin lausunto valtion väyläverkon investointiohjelman luonnoksesta 2022-2029	25
§ 344	Kaupunkiympäristön palvelualueen organisaatiomuutos 1.10.2021 lähtien, virkojen lakkauttaminen ja uusien virkojen perustaminen	32
§ 345	Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä (Lahden kaupungin hallintosäännön muuttaminen)	37
§ 346	Edustajien nimeäminen Lahden seudun MAL -seurannan ja kaupunkiseutusuunnitelman ohjausryhmään	39
§ 347	Valtuustoaloite: Lähipäiväkotiperiaate Lahteen KV	42
§ 348	Tiedoksi merkittävät asiat	49

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 13.09.2021

§ 335

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 13.09.2021

nro 21

§ 336

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin kaupunginhallituksen jäsenet Jouni Kaikkonen ja Toni Putula.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 13.09.2021

§ 337

Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraportti

35/02.00.01.00/2021

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 13.09.2021

§ 338

Tiedote jaostojen asioista

36/00.01.01.01/2021

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan Jorma Ratian ja elinvoima- ja työllisyysjaoston puheenjohtajan Milla Bruneaun tiedote jaostojen asioista.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

§ 339

Kunnan keskusvaalilautakunnan kokoonpanon vv. 2021-2025 täydentäminen KV

4998/00.00.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki, p. 044 716 1416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle sen samanaikaiseen kokoukseen seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan IV ja V varajäsenen, jotka tulevat jäsenten sijaan valitsemisjärjestyksessä.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Kaupunginvaltuusto asetti 16.8.2021 (82 §) toimikaudekseen 1.8.2021-31.5.2025 keskusvaalilautakunnan ja valitsi lautakuntaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kolme jäsentä sekä viisi varajäsentä, jotka tulevat jäsenten sijaan valitsemisjärjestyksessä:

puheenjohtaja: Merja Ilmoniemi (ps.)

varapuheenjohtaja: Kirsti Vaara (vihr.)

jäsen: Erkki Weurlander (sd.)

jäsen: Reijo Oksanen (kok.)

jäsen: Esa Lukkarinen (Pro Lahti)

I varajäsen: Pentti Rauhala (kesk.)

II varajäsen: Auli Haarala (kd.)

III varajäsen: Silja Lappalainen (vas.)

IV varajäsen: täydentyy myöhemmin (Liike Nyt)

V varajäsen: täydentyy myöhemmin (Aukkaiden Lahti).

Vaalilain 13 §:

Kaupunginvaltuusto Päätöspäivämäärä 16.08.2021 § 82

”Valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan
keskusvaalilautakunta.

Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja
ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on
kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen
järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että
varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä
kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsen tai
varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen
mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi
osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.
(8.5.2015/563)”

Vuonna 2021 pidetyissä kuntavaaleissa esiintyivät Lahden kaupungissa

seuraavat puolueet ja äänestäjäryhmät, jotka ovat äänimäärän mukaisessa järjestyksessä:

- 1) Suomen sosialidemokraattinen puolue r.p.
- 2) Kansallinen Kokoomus r.p.
- 3) Perussuomalaiset r.p.
- 4) Pro Lahti -yhteislista
- 5) Vihreä Liitto r.p.
- 6) Suomen Kristillisdemokraatit r.p.
- 7) Suomen Keskusta r.p.
- 8) Vasemmistoliitto r.p.
- 9) Aukkaiden Lahti -yhteislista
- 10) Liike Nyt r.p.
- 11) Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.
- 12) Kestävän tulevaisuuden Lahti -yhteislista
- 13) Eläinoikeuspuolue r.p.
- 14) Suomen Kansa ensin r.p.
- 15) Valitsijayhdistys Jani Hietala

Niin kauan kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, keskusvaalilautakuntaan ei saa valita muusta ryhmästä kahta edustajaa.

Tasa-arvolain vaalille asettamat vaatimukset

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 21

5-jäsenisessä lautakunnassa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa
5-2.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: valitusosoitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: Kv: ote valitut, keskusvaaliltk, luettelo

Pöydältä: Lahden kaupungin ja Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän välinen palvelusopimus vuodelle 2022

4412/00.00.02.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Erityisasiantuntija Päivi Pitkänen, puh. 044 482 0590

Päätös

Kaupunginjohtaja muutti päätösesitystään lisäten seuraavan:

”Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistamista koskevat lait on vahvistettu 29. kesäkuuta 2021. Lait tulevat voimaan porrastetusti. Lahden kaupungin ja Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän välinen palvelusopimus on neuvoteltu ennen edellä mainittujen lakien vahvistamista. Lakipaketin vaikutukset sote-uudistuksen toteutukseen kuntien näkökulmasta tarkentuvat loppuvuoden 2021 aikana. Hyvinvointialueiden toiminta alkaa 1.1.2023. Lahden kaupunki varaa mahdollisuuden tarvittaessa neuvotella uudelleen niitä palvelusopimuksen taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita koskevia kohtia, joilla on merkittävä vaikutus kaupungin pitkän aikavälin taloudellisiin ja toiminnallisiin suunnitelmiin, ja jotka ovat tulleet tietoon palvelusopimusneuvottelujen jälkeen.”

Kaupunginhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen ja liitteenä olevan palvelusopimuksen vuodelle 2022 ja Lahden kaupungin maksuosuuden 421 086 006 euroa.

Samalla kaupunginhallitus oikeutti kaupunginjohtaja Pekka Timosen allekirjoittamaan palvelusopimuksen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan palvelusopimuksen vuodelle 2022 ja Lahden kaupungin maksuosuuden 421 086 006 euroa.

Samalla kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunginjohtaja Pekka Timosen allekirjoittamaan palvelusopimuksen.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus jätti asian yksimielisesti pöydälle kokouksessaan 30.8.2021 (318 §), jolloin asiasta oli esityslistalla seuraavaa:

”Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä tuottaa Lahden kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelut. Ostettavat palvelut sisältävät sosiaali- ja perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja ensihoidon. Talousarvioon 2021 oli varattu 402,9 miljoonaa euroa. Talousarvioon 2022 on esitetty 421 086 006 euroa ostoihin hyvinvointikuntayhtymästä.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perussopimuksen 21§ Talousarvio ja –suunnitelma, seuranta ja raportointi määrittelee, että talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään yhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio perustuu jäsenkuntien kanssa tehtyihin palvelusopimuksiin.

Perussopimuksen 19§:n mukaan kuntayhtymän johdolla ja jäsenkunnilla on neuvottelumenettely, jossa sovitaan kuntayhtymän talouden ja toiminnan pitkän aikavälin suunnittelua ja tavoitteita koskevista periaatteista ottaen huomioon palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka sekä palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Kuntayhtymän hallitus on päättänyt 7.6.2021 vuoden 2022 talousarvion lähtökohdista. Kuntamaksuosuuksien summa on 706,5 miljoonaa euroa, josta Lahden kaupungin maksuosuus on 421 086 006.

Kuntien ja kuntayhtymän välisten keskeisten yhdyspintojen tavoitteet ja tavoitteiden saavuttamiseksi määritellyt toimenpiteet on määritelty palvelusopimuksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen liitteessä (Liite 1).

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja yhdyspintatyön toimenpiteitä valmisteltiin yhdyspintaverkostoissa ja valmistelua koordinoi kuntien hyvinvointikoordinaattoriverkosto. Toimenpiteiden valmisteluun osallistuivat seuraavat yhdyspintaverkostot: ehkäisevä työn verkosto, LAPE yhteistyöryhmä, maahanmuutto ja kotouttamisen verkosto, ravitsemusterveyden edistämisen verkosto ja työllisyyden hoidon verkosto. Toimenpiteet pohjautuvat maakunnallisiin HYTE-kärkiin vuosille 2020 - 2025 (1. Mielen hyvinvointi, 2. Osallisuus ja yhteisöllisyys, 3. Arjen turvallisuus ja 4. Päihteettömyys ja terveelliset elintavat) ja niiden alla oleviin strategiaan tavoitteisiin.

Palvelusopimusta on valmisteltu yhteistyössä Lahden kaupungin ja Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän kanssa. Palvelusopimusneuvotteluissa 10.6.2021 päästiin yksimielisyyteen keskeisten kuntakohtaisten kehittämistoimenpiteiden osalta. Sovittiin myös, että Lahden kaupungin maksuosuus on 421 086 006 euroa vuonna 2022."

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: PHHYKY, rkopa.talpa@lahti.fi, rkopa.rahoituspalvelut@lahti.fi

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 21

Liitteet

Lahden kaupungin ja Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän välinen palvelusopimus 2022

Hyte-liite Lahti

§ 341

Lahden kaupungin hakeutuminen Kansainvälisen Moottoripyöräilyliiton (FIM) kansainvälisen palkintogaalan ja järjestökongressin järjestäjäksi vuonna 2022

6142/12.04.00.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

vt. elinvoimajohtaja, Henna Eskonsipo-Bradshaw, p. 044 4820838

Päätös

Keskustelun kuluessa jäsen Aaltonen ehdotti että päätösehdotus hylätään. Jäsen Ratia kannatti ehdotusta. Puheenjohtaja totesi että on tehty kannatettu muutosehdotus ja asiasta tulee äänestää. Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä esittelijän päätösehdotuksen kannalla oli kuusi jäsentä (Lampinen, Kaikkonen, Rissanen, Putula, Bruneau ja Hilden). Jäsen Aaltosen tekemän kannatetun hylkäysehdotuksen kannalla oli neljä jäsentä (Nieminen E., Aaltonen, Ratia ja Saloranta.) Puheenjohtaja totesi että esittelijän päätösehdotus tuli hyväksytyksi äänin 6-4.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Lahden kaupunginhallitus päättää, että Lahden kaupunki osallistuu hakuprosessiin, jossa valitaan Kansainvälisen moottoripyöräilyliiton kansainvälisen palkintogaalan ja järjestökongressin isäntäkaupunki vuodelle 2022. Tämä päätös tehdään sillä edellytyksellä, että Lahden

kaupungin tapahtumalle kohdentuvat järjestämiskustannukset tulevat olemaan maksimissaan 300 000€ ja sisältyvät kaupungin talousarvioon 2022 sekä elinvoima- ja työllisyyspalvelujen käyttösuunnitelmaan 2022.

Perusteluosa

Tausta ja hakuprosessi

Lahden kaupunkia on lähestytty kesän 2021 aikana Kansainvälisen Moottoripyöräilyliiton (Fédération Internationale de Motocyclisme, FIM) nimeämän edustajan toimesta, Major Events International (MEI).

Kaupungilta on tiedusteltu halukkuutta toimia Kansainvälisen Moottoripyöräilyliiton kansainvälisen palkintogaalan ja järjestökonferenssin potentiaalisena isäntäkaupunkina syksyllä 2022.

Tapahtuman järjestämisestä kiinnostuneita kaupunkeja on pyydetty valmistelemaan hakemus ja osallistumaan moniosaiseen hakuprosessiin. Hakuprosessin aikana FIM keskustelee kiinnostuneiden isäntäkaupunkien kanssa ja kuuntelee ehdotuksia siitä, miten tapahtumalla voidaan saavuttaa järjestäjäkaupungille mahdollisimman hyvät lyhyen ja pitkän aikavälin hyödyt FIM:n omat tavoitteet huomioiden. Ensimmäisen haun jälkeen FIM voi laatia lyhyen jatkokierroksen, joka johtaa viimeiseen vaiheeseen ja sisältää muodolliset sitoumukset yksityiskohtaisesti. Varsinainen tapahtumakaupungin valinta tehdään syyskuussa ja julkistetaan 3.12.2021.

Tapahtuman varsinainen hakuaika päättyi elokuussa. Lahden kaupunki osoitti alustavan kiinnostuksensa tapahtumaa kohtaan ja toimitti vaaditut hakemuskirjeet FIM:lle 23.8.2021 vaaditun aikataulun mukaisesti. FIM on kuitenkin tietoinen siitä, että Lahden kaupungin hakemus tapahtumajärjestäjäksi astuu täysimääräisesti voimaan, mikäli kaupunginhallitus tekee päätöksen Lahden kaupungin osallistumisesta

hakuprosessiin. Uuden valtuustokauden käynnistymisen vuoksi päätöstä ei ole pystytty hakemaan aikaisemmin. Mikäli kaupunginhallitus vahvistaa Lahden halukkuuden hakeutua kyseisen tapahtuman järjestäjäksi, hakuprosessi ja neuvottelut jatkuvat FIM:in kanssa. Mikäli kaupunginhallituksen päätös on kielteinen, Lahden kaupunki vetää alustavan hakemuksensa pois.

Tapahtuman perustiedot

Kansainvälisen Moottoripyöräilyliiton kansainvälisessä palkintogaalassa ja järjestökonferenssissa on kyse merkittävästä kansainvälisestä tapahtumasta. Järjestäjäkaupunki toivottaa kaupunkiinsa tervetulleeksi 115 kansallista moottoripyöräliittoa ja 800 osallistujaa maailmanlaajuisesta moottoripyöräperheestä. Tapahtuma järjestetään 28.11-2.12.2022. ja näin eri puolilta maailmaa tulevien osallistujien viipymä on vähintään 5 vuorokautta.

Viikon ohjelmassa on kaksi päätapahtumaa: FIM:n yleiskokous ja FIM Awards -gaalailallinen, mikä on moottoripyöräilyn suurimpia juhlatilaisuuksia. Järjestäjäkaupunkina toimiminen vahvistaisi Lahden kaupungin imagoa merkittävien kansainvälisten urheilutapahtumien kotikaupunkina ja tukisi kaupungin tapahtumatoiminnan strategisia tavoitteita. Lisäksi se voisi hyvinkin mahdollistaa muiden samankaltaisten merkittävien urheilutapahtumien saamista kaupunkiin tulevaisuudessa. Tapahtumaviikkoon on myös mahdollisuus aktivoida koko kaupunki ja yhteistyökumppanit mukaan, mikä lisäisi kaupungin kansainvälistä profiilia ja vahvistaa tuottoa investoinnille.

Mikäli Lahti päättää hakeutua kisajärjestäjäksi, Lahden menestymien kilpailussa on hyvinkin mahdollista, joskaan takeita ei tietenkään ole. Viimeisimmän tiedon mukaan järjestäjäksi olisi Lahden lisäksi

hakeutumassa kaksi muuta eurooppalaista kaupunkia, eli kysessä olisi kolmen kaupungin välinen kilpailu.

Lahti täyttää erinomaisesti kaikki FIM:n listaamat vaatimukset ja heijastaa sekä kunnioittaa FIM:n arvoja, joita ovat mm. kestävä kehitys, erinomaiset saavutukset moottoriurheilussa, turvallisuus, oikeudenmukaisuus, osallistuminen, oheisohjelmat- ja palvelut, teknologia ja innovaatiot sekä alan ruohonjuuritason toiminta.

Lahden kaupunki pystyy myös tarjoamaan tapahtumalle erinomaiset puitteet. Pää tapahtumapaikaksi on kaavailtu Sibeliustaloa, oheistiloina toimitaisivat tarvittaessa mm. Malski ja Seurahuone.

Tapahtuman kustannukset

Tapahtuman kustannukset Lahden kaupungille tulisivat olemaan noin 300 000 euroa vuonna 2022, mikä on noin 25% koko tapahtuman kustannuksista. Kulut muodostuvat järjestäjäkaupungille asetetuista vaatimuksista, joita ovat mm. tapahtuman tilat ja niiden tekniikka sekä henkilöstö, osan vieraiden majoitukset, ruokailut, kuljetukset lentokentältä ja kaupungin sisällä, oheisohjelmat, TV-oikeudet ja media, tapahtuman brändäys ja ennakkopromootiot kaupungissa, turvallisuus ja tulkkaukspalvelut.

Osaan tapahtuman kustannuksista on mahdollista kartoittaa sponsoritukea, kuten kuljetuskustannuksiin. Oppilaitosyhteistyön kautta voidaan myös saada korkeakouluopiskelijoita palvelutehtäviin. FIM:n kanssa on myös keskusteltu siitä, että gaalailalliselle olisi yhteistyössä FIM:n kanssa mahdollista myydä 1000 euron arvoisia illalliskortteja, joita

alan kansainväliset harrastajat voisivat olla halukkaita hankkimaan. Näiden tulonlähteiden lisäksi kaupunki voi myös hakea tapahtumalle tukea eri ministeriöiltä ja neuvottelut OKM:n suuntaan on aloitettu kaupungin kustannusosuuden pienentämiseksi. Varmuutta näistä ei kuitenkaan vielä tässä vaiheessa ole.

Vaikutusten ennakoarviointi

Tapahtuman hyödyt Lahdelle ovat kiistattomat ja monipuoliset. Tapahtuman aluetaloudellisen vaikuttavuuden arvioidaan olevan n. 1,5 miljoonaa euroa. Tämä syntyy mm. osallistujien pitkästä viipymästä ja oheispalvelujen runsaasta hyödyntämisestä. Hotelliyöpymisiä on laskennallisesti kaikkiaan 1700 yötä, mikä merkitsee suurta kävijämäärää alueen hotelleihin. Osallistujien kuluttama raha alueelle on myös tavanomaista kokouskävijää suurempi: Business Finland/Finland Convention Bureauun mukaan n. 360 €/vrk.

Tapahtumalla on myös sosiaalista vaikuttavuutta, jota saadaan kasvatettua mm. nuorten sitouttamisen ja vapaaehtoistyön kautta. Imagollista vaikuttavuutta luodaan vahvana ympäristökaupunkina, joka pystyy yhdistämään moottoriurheiluun tämän päivän ympäristövaatimukset. Lahdessa ja seudullisesti tapahtumaan voidaan myös kytkeä kansainvälisesti hyvinkin kiinnostavia elementtejä, esimerkkinä vahva paikallinen seura- ja juniorityö, Suomen Moottoripyörämuseo ja KymiRing, jonka kautta tapahtumalla olisi vahva kytkös MotoGP 2022:een ja GMXP 2022:een sekä Helsingin moottoripyörämessuihin.

Liitteenä ovat hakuasiakirjat laskelmineen. Tapahtumassa voivat olla vahvasti mukana Lahden kaupungin lisäksi kaupunkikonsernista ainakin KOKO Lahti Oy sekä Lahti Region Oy.

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 21

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi elinvoimajohtaja, tapahtumapäällikkö, Lahti Region
toimitusjohtaja, talouspalvelut

Liitteet

FIM General Assembly FIM Awards Dinner Documentation

Presentation of Host City Lahti - FIM GA and Gala 2022

Äänestyslista KH 13.9.2021 § 341 muutosehdotus Aaltonen

§ 342

Pääsuunnittelijan viran perustaminen

6388/01.01.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Henkilöstöjohtaja Mira Keitaaranta, p. 050 559 4065 / Tietohallintojohtaja
Marko Monni, p. 050 5594055

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää perustaa pääsuunnittelijan viran ja nimetä siihen
Pasi Halmeen

Perusteluosa

Lait julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) ja digitaalisten palveluiden tarjoamisesta (306/2019) ovat lisänneet tiedonhallinnassa noudatettavaa säätelyä. Tiedonhallintalaissa säädetään esimerkiksi uudesta kuvausveloitteesta, tiedonhallintamallista.

Lahden kaupungin tietohallinto vastaa kaupungin ICT-palveluiden ja tietoturvallisuuden järjestämisestä, hankinnasta ja kehittämisestä.

Tietohallinnon toimintayksikössä ainoastaan tietohallintojohtaja on virkasuhteessa. Tämän on tunnistettu olevan riski, koska ainoastaan hän voi

käyttää viranhaltijalle kuuluvaa julkista valtaa esimerkiksi hankintojen ja häiriötilanteiden yhteydessä.

Tietohallintoon esitetään perustettavan pääsuunnittelijan virka. Toisen viran perustamisella tietohallintoon varmistetaan, että tietohallintojohtajan sijainen voi tietohallintojohtajan poissa ollessaan tehdä tarvittavia päätöksiä sekä turvataan toiminnan myös häiriötilanteissa. Lisäksi pääsuunnittelijan tehtävän vastuuta tiedonhallintalain täytäntöönpanossa laajennetaan.

Viran vaatimat palkkakustannukset on sisällytetty konsernipalveluiden vastuualueen talousarvioon eikä se lisää konsernipalveluiden henkilöstömäärää.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Henkilöstöjohtaja

§ 343

Lahden kaupungin lausunto valtion väyläverkon investointiohjelman luonnoksesta 2022-2029

6418/00.05.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho, 040 5954 543

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Lahden kaupunginhallitus päättää antaa Väylävirastolle väyläverkon investointiohjelman luonnoksesta vuosille 2022-2029 perusteluosassa esitetyn lausunnon.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Väylävirasto pyytää lausuntoja luonnoksesta valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2022–2029. Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 15.9.2021.

Väylävirasto laatii vuosittain valtion väyläverkon 8-vuotisen investointiohjelman osana valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman, Liikenne 12 -suunnitelman, toimeenpanoa. Vuosien 2022–2029 investointiohjelma on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista.

Investointiohjelmaa hyödynnetään mm. talousarvioesityksen valmistelussa. Investointiohjelma sisältää isoja kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita. Jo päätetyt kehittämishankkeet sekä osa perusväylänpidon toimenpiteistä eivät sisälly investointiohjelmaan.

Lausuntokierroksella saatu palaute käydään läpi ja huomioidaan vaikuttavuuden näkökulmasta valtion väyläverkon investointiohjelman viimeistelyssä sekä seuraavan investointiohjelman valmistelussa.

Väylävirasto on pyytänyt antamaan palautetta valmisteluperiaatteiden kuvaamisesta, tavoitteisiin vastaamisesta, vaikutusten perusteluista sekä suunnitelman vastaamisesta talousraamiin. Lisäksi investointiohjelman laatimisprosessista ja siihen liittyvästä tiedonsaannista toivotaan palautetta. Myös muuta palautetta voi esittää.

Lahden kaupungin lausunto väyläverkon investointiohjelman lunnoksesta vuosille 2021-2029

- 1. Onko investointiohjelmassa kuvattu ymmärrettävästi sen valmisteluperiaatteet?*

Luonnoksessa on kuvattu pääasiassa hyvin investointiohjelman valmisteluperiaatteet ja investointiohjelman kytkeytyminen valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan.

Keskeisimmät ongelmat katsotaan muodostuvan ohjelmasta poisjääneiden kohteiden perusteluihin sekä osallistuttamiseen. Investointiohjelmasta poisjääneiden kohteiden perusteluosuus on kovin lyhyt ja ylimalkainen. Tähän toivotaan nykyistä tarkempaa perustelua ja valintaan vaikuttaneita seikkoja.

Investointiohjelma nykymuodossaan on erittäin laaja dokumentti, jonka esittäminen nykyisen kaltaisessa muodossa sisältää myös luettavuushaasteita. Jatkossa investointiohjelman kuvaamista vaihtoehtoisilla tavoilla tulisi selvittää. Kohteiden esittäminen aktiivisessa paikkatietojärjestelmään perustuvassa järjestelmässä tulee selvittää. Kuntien osallistuttaminen katsotaan hyväksi yhteistyön tavaksi. Nykymuotoinen lausuntojen antaminen on kuitenkin raskas tapa osallistuttamisen toteuttamiseksi. Palautteen antamisesta aktiiviseen järjestelmään on hyviä kokemuksia esimerkiksi kaavoitusprosessien yhteydessä. Palautteenantoa pitäisi kehittää tähän suuntaan.

2. *Investointiohjelman laatimista ovat ohjanneet Liikenne 12 –suunnitelman lähtökohdat, tavoitteet, strategiset linjaukset ja toimenpiteet. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin? Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?*

Liikenne 12-suunnitelmassa esitetyt tavoitteet, eli kestävyys, tavoitettavuus ja tehokkuus on kuvattu ja perusteltu hyvin ja kattavasti investointiohjelmaan hyväksytyjen hankkeiden osalta. Toisaalta investointiohjelmasta poisjätetyt kohteet on perusteltu tavoitteiden osalta varsin kevyesti ilman vaikutusten arviointia.

Liikenne 12-suunnitelman mukaiset ilmastotavoitteet eivät toteudu toteutettavien hankkeiden ilmastovaikutusten osalta. Pyöräilyn-, kävelyn- ja raideliikenteen kohteiden lukumäärä investointiohjelmassa on muihin

hankkeisiin verrattuna suhteellisesti vähäinen, eikä niiden määrää ole nostettu aikaisemmista investointiohjelmien tasoista.

3. *Onko mielestänne ohjelmaa mahdollista muuttaa Liikenne 12 –suunnitelman talousraamin puitteissa siten, että valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet toteutuisivat paremmin ja kokonaisvaikutusten arvioinnin mukaan tulos olisi parempi? Miten muuttaisitte ohjelmaa ja miten perustellette paremmat vaikutukset?*

Liikenne 12 -suunnitelma mahdollistaa väyläverkon pitkäjänteisen suunnittelun, mutta rahoitusraami ei tulevaisuudessakaan kata kaikkia väyläverkon tarpeita. Suurin este Liikenne 12 -suunnitelman saavutettavuus- ja tehokkuustavoitteiden toteutumiselle onkin väylärahoituksen riittämättömyys. Valtion talousarvioon tulee varata riittävät määrärahat, joilla voidaan toteuttaa liikenneverkon strategisessa tilannekuvassa esille nousseet investointitarpeet ja huolehtia väyläverkon kunnossapidosta. MAL-sopimuksen roolia tulee korostaa nykyistä paremmin kuvaamaan, tunnistamaan ja kytkemään kaupunkiseutujen kannalta tärkeimmät liikennehankkeet osaksi investointiohjelmaa.

Liikenne-12 tavoitteiden mukaiset päästöjen vähentämisen toimenpiteet eivät käytännössä näy investointiohjelman kohteissa. Pyöräilyä ja kävelyä edistävät kohteet ovat aliedustettuina. Osa ratkaisusta näyttäisi perustuvan aluepolitiikkaan todellisen tarpeen ja hankkeiden kustannus-hyöty-tarkastelun sijaan.

Pidämme tarkasteluissa mukana olleen, mutta investointiohjelman ulkopuolelle jääneen valtatie 12 Uusikylä-Tillola tieyhteyden pois jättämistä kevyesti perusteltuna. Kokonaisuutena tarkasteltuna kyseinen tieyhteys parantaa merkittävästi elinkeinoelämälle tärkeää poikittaista yhteyttä ja poistaa strategisessa tilannekuvassa tunnistettuja puutteita yhteysvälin palvelutasossa. Hankkeella on hyvä suunnitteluvalmius,

tiesuunnitelma on etenemässä Traficomien hyväksymismenettelyyn syksyllä 2021.

Valtatien 12 Uusikylä-Tillola hankkeeseen tulisi kytkeä myös osuus Joutjärvi – Uusikylä, josta on olemassa yleissuunnitelma vuodelta 2010.

Maankäyttöä kehitetään VT12 varrella Nastolan alueelle, johon on tulossa merkittävä elinkeinoelämän keskittymä. Alustavissa suunnitelmissa alueelle voidaan sijoittaa jopa 2000 uutta työpaikkaa. VT 12 varrella sijaitseva Kymiring-moottoriurheilukeskus mahdollistaa lähitulevaisuudessa valtakunnallisestikin yleisömäärältään erittäin suuria tapahtumia, lisäksi alueelle on suunnitteilla työpaikka- ja vapaa-ajan alueita. Nykyinen VT12 mitoitus ei ole riittävä tapahtumien aiheuttamaan liikennemäärään nähden, varsinkin kun kyseessä on keskeinen elinkeinoelämän kuljetusten runkoyhteys.

Kiireellisesti toteutusvalmiuteen pitäisi saada valtatie 24 pääsuunnan muuttaminen Holman liittymässä niin, ettei pitkämatkainen liikenne ohjautu kaupungin katuverkolle ja keskustan läpi, vaan hyödyntäisi valtatie 4 ja vastavalmistunutta VT12 Lahden eteläistä kehätietä. Ennen pääsuunnan muutosta aiheuttaa nykyinen liikennetarkaisu merkittävää painetta kaupungin sisäiselle katuverkolle ja osaltaan haittaa keskustan katuratkaisujen ja kokonaiskehityksen täysimittaista toteuttamista. Myös valtatie 24 aluevarausuunnitelmassa esitettyjä, erityisesti 1.

kiireellisyysluokan toimenpiteitä, pitää edistää toteutusvalmiuteen suunnittelutyötä jatkamalla. Hankkeen toteuttaminen nostetaan esille seuraavissa MAL-sopimusneuvotteluissa.

4. *Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seuranta? Saako Väylävirasto riittävästi ja oikea-aikaisesti tietoa väyläverkon kunnossapito- ja kehittämistarpeista mm. alueellisen liikennejärjestelmätyön, väylien suunnittelun ja asiakkuusyhteistyön avulla?*

Lahti pitää vuorovaikutusta investointiohjelman laatimisessa tärkeänä. Seuraavilla kierroksilla tulee jakaa tietoa ja keskustella alueiden kanssa prosessin aikana esimerkiksi hankkeiden priorisoinnista.

Vuorovaikutuksessa on hyvä hyödyntää esimerkiksi alueellisia ja MAL-sopimukseen liittyviä liikennejärjestelmäryhmiä, joissa on mukana sekä valtion, maakuntien että kuntien edustajia.

Lisäksi seurannassa hyödynnettävät tiedot, mukaan lukien liikenneverkon strateginen tilannekuva, olisi hyvä jakaa alueiden käyttöön helposti hyödynnettävässä muodossa. Tällä varmistetaan yhtenäisen tietopohjan hyödyntäminen alueilla sekä liikennejärjestelmän että maankäytön suunnittelussa.

5. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmää?

Eduskunta on edellyttänyt valtioneuvoston huolehtivan siitä, että yhteisrahoitusmallilla ei muuteta liikennehankkeiden rahoitusvastuiden peruseriaatteita (eduskunnan hyväksymä LvV:n mietintö 17/2021 vp).

Tämän johdosta investointiohjelman oletukset kuntien yhteisrahoitusosuuksista tulee korjata. Kuntien osallistuminen valtion vastuulla olevien väylähankkeiden rahoitukseen tulee perustua ainoastaan vapaaehtoisuuteen. MAL-kaupunkiseutujen, Liikenne-12 ohjelman sekä investointiohjelman kytkentä toisiinsa jää nykyisellään epäselväksi ja sisältää ristiriitaisuuksia.

Luonnoksessa tuodaan esiin, että kehittämishankkeisiin suunnattavasta rahoituksesta osa on varattu jo päätetyille hankkeille. Selvyiden vuoksi nämä hankkeet olisi hyvä nimetä myös investointiohjelmassa.

Uusien MAL-kaupunkiseutujen osalta investointiohjelmassa esitetyt kohteet eivät ole tasapuolisesti jakautuneet suhteessa vanhoihin MAL-kaupunkiseutuihin. Uusien kaupunkiseutujen alueelle esitetyt

investointikohteet ovat vahvasti aliedustettuja lukumäärän ja kaupunkiseudun asukasmäärän ja vaikuttavuuden suhteessa vanhoihin MAL-sopimuksen piirissä oleviin kaupunkiseutuihin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote www.lausuntopalvelu.fi

Tiedoksi Kaupunkiympäristölautakunta

Liitteet

Liite 1 Väyläverkon investointiohjelmaluonnoksen esittely PHL 19082021

Kaupunkiympäristön palvelualueen organisaatiomuutos 1.10.2021 lähtien, virkojen lakkauttaminen ja uusien virkojen perustaminen

6103/00.01.02.05/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Maankäytön johtaja Petri Honkanen p. 050 5594 160

Kaupungininsinööri Mika Lastikka p. 050 63891

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Mika Kemppainen
p. 044 4826 080

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää 1.10.2021 alkaen lakkauttaa seuraavat virat:

- Katupäällikkö
- Kaupunginpuutarhuri
- Liikennesuunnittelupäällikkö
- Satamapäällikkö
- Liikenneinsinööri

Kaupunginhallitus päättää perustaa 1.10.2021 alkaen seuraavat virat:

- Rakennuttamispäällikkö
- Kunnossapitopäällikkö
- Aluepäällikkö
- Suunnittelupäällikkö

Kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.
Päätös laitetaan täytäntöön mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 01.09.2021

§ 9

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyy liitteen mukaiset muutokset kaupunkiympäristölautakunnan toimintasääntöön. Muutokset tulevat voimaan 1.10.2021.

Kaupunkisuunnittelun vastualueen johtajan nimikkeeksi muutetaan suunnittelujohtaja.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle 1.10.2021 alkaen lakkautettavaksi seuraavat virat:

- Katupäällikkö
- Kaupunginpuutarhuri
- Liikennesuunnittelupäällikkö
- Satamapäällikkö
- Liikenneinsinööri

Kaupunkiympäristölautakunta esittää kaupunginhallitukselle perustettavaksi 1.10.2021 alkaen seuraavat virat:

- Rakennuttamispäällikkö
- Kunnossapitopäällikkö
- Aluepäällikkö
- Suunnittelupäällikkö

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa maankäytön johtaja Petri Honkanen ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 1 kohdan perusteella. Petri Honkanen poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asian käsittelyn kuluessa jäsen Tomi Sairomaa teki seuraavan muutosehdotuksen: "Kaupunkiympäristölautakunta esittää toimintasäännön uudelleen valmistelua ja lisäselvityksien tuomista organisaatiomallin perusteeksi. Tehtäväkuvauksien avaamista ja perusteluja uusien virkojen avaamiselle ja vanhojen virkojen lakkauttamiselle. Samalla esitämme organisaatiomuutoksen alkamista 1.1.2022 lähtien. Lautakunnalle jää aikaa kuulla selvitykset ja säästetään kesken tilikauden tapahtuvista muutokseen liittyvistä kustannuksista."

Jäsen Anneli Viinikka kannatti tehtyä muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestusehdotuksen sähköisessä äänestysjärjestelmässä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta

äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Tomi Sairomaan muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (McCarron, Immonen, Sorsa, Rantanen, Tuomi, Hälinen) ja 4 EI-ääntä (Viinikka, Sairomaa, Nikkilä, Kastehelmi). Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja totesi esittelijän päätösehdotuksen tulleen hyväksytyksi.

Muutoksenhaku: Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimus toimintasäännön hyväksymisen osalta.

Muutoksenhakukielto lakkautettavien ja perustettavien virkojen osalta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli, valmistelijat, henkilöstöpalvelut, Provincia Oy, säädöskokoelma

Liitteet

- Maankäyttö- ja aluehankkeiden sekä kunnallistekniikan nykyinen organisaatiokaavio
- Kaupunkisuunnittelun ja kaupunkitekniikan organisaatiokaaviot
- Kaupunkiympäristön toimintasääntö 1.10.2021 alkaen (muutokset näkyvissä)
- Kaupunkiympäristön toimintasääntö 1.10.2021 alkaen (puhdas versio)
- Rakennusvalvonnan delegointimatriisi 1.7.2019 alkaen

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 21

Ympäristövalvonnan delegointimatriisi 1.7.2019 alkaen

Ympäristöterveyden delegointimatriisi 1.1.2019 alkaen

Jätelautakunnan päätöksentekomatriisi 1.5.2021

Äänestystiedot §9

§ 345

Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätöksestä (Lahden kaupungin hallintosäännön muuttaminen)

1042/00.01.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Avustava lakimies, Sini Sulka, 044 482 6810

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että esteellisyytensä ilmoittivat ja asian käsittelyn ajaksi poistuivat kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Kalle Aaltonen (HL 28.1. § 1 kohta), varajäsen Jari Rissanen (HL 28.1. § 1 kohta) ja kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Sonja Falk (HL 28.1. § 1 kohta).

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta kuntalain 136 §:n nojalla.

Perusteluosa

Oikaisuvaatimus on tehty kaupunginhallituksen päätöksestä 9.8.2021 § 269, joka koskee päätösehdotusta valtuustolle. Kuntalain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta. Päätökseen on myös liitetty muutoksenhakukielto.

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 21

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: oikaisuvaatimuksen tekijä

Edustajien nimeäminen Lahden seudun MAL -seurannan ja kaupunkiseutusuunnitelman ohjausryhmään

2869/00.05.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho, p. 040 595 4543

Päätös

Kaupunginhallitus valitsi edustajaksi Lahden seudun MAL-sopimuksen seurannan sekä kaupunkisuunnitelman ohjausryhmään

kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sirkku Hildenin ja elinvoima- ja työllisyysjaoston puheenjohtaja Milla Bruneaun.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus valitsee kaksi edustajaa Lahden seudun MAL -sopimuksen seurannan sekä kaupunkiseutusuunnitelman ohjausryhmään.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahti, Asikkala, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Orimattila ja Päijät-Hämeen liitto ovat solmineet valtion kanssa yhteisen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksen, joka hyväksyttiin Lahden kaupunginvaltuustossa 10.5.2021. Sopimus astui voimaan 23.6.2021, kun muut kunnat ja valtioneuvosto hyväksyivät sopimuksen.

MAL-sopimuksessa sopimuskumppanit sitoutuvat yhdessä valtion kanssa toteuttamaan kansallisia ilmastotavoitteita, vahvistamaan sosiaalista

kestävyyttä ja osallisuutta sekä parantamaan kaupunkiseudun saavutettavuutta, sisäistä liikennettä ja kestävän aluerakenteen muodostumista yhdessä seudun muiden toimijoiden kanssa. Sopimus on voimassa vuosina 2021 – 2031. Sopimus päivitetään vuoden 2023 loppuun mennessä.

Kuntien 7.5.2019 allekirjoittaman aiesopimuksen jälkeen sopimusluonnos laadittiin ja varsinaiset neuvottelut valtion kanssa käytiin virkahenkilövetoisesti. Sopimusneuvotteluiden ohjaamiseksi perustettiin keväällä 2020 poliittinen ohjausryhmä, johon kukin kunta nimesi kaksi edustajaa sekä kaksi edustajaa Päijät-Hämeen liitosta. Viimeisessä ohjausryhmän kokouksessa 23.6.2021 linjattiin, että myös alkavan sopimuskauden toimenpiteiden toteutumisen seurantaan ja ohjaamiseen on syytä perustaa poliittinen ohjausryhmä, johon nimettäisiin kaksi edustajaa kustakin kunnasta ja kaksi edustajaa Päijät-Hämeen liitosta.

Päijät-Hämeen liitto ja Lahden kaupunkiseudun MAL-kunnat yhteistyössä Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskusten kanssa valmistautuu laatimaan vuosien 2021 ja 2022 aikana kaupunkiseutusuunnitelman, joka vastaa MAL-sopimusta sekä maankäyttö- ja rakennuslain uudistusluonnoksen vaatimuksia kaupunkiseutusuunnitelmasta. Nimettävä MAL -seurannan ohjausryhmä toimisi poliittisena ohjausryhmänä myös kaupunkiseutusuunnitelman valmistelussa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

ote valitut, Olli Alho

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 21

Liitteet

Lahden kaupunkiseudun MAL-sopimus 2021-2032

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 13.09.2021

§ 347

Valtuustoaloite: Lähipäiväkotiperiaate Lahteen KV

2177/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Varhaiskasvatusjohtaja Mika Harju, p. 050 559 7901

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 31.08.2021

§ 87

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, Lasten ja Nuorten kasvu Kilponen Lassi

Sivistyslautakunta antaa alla olevan lausuntonaan valtuustoaloitteeseen.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että kaupunki selvittää toteutusmahdollisuuksia sille, että jatkossa kaupunki olisi velvoitettu tarjoamaan varhaiskasvatusta samoja oppilaaksiottoalueita noudattaen kuin perusopetuksessa nyt tehdään. Asiaa tarkasteltaisiin siten, että selvityksessä huomioidaan myös perheen erityistilanteet kuten esimerkiksi vuorohoito, vuoroasuminen ja muut erityisjärjestelyt. Vanhemmat voivat halutessaan vapaasti valita kaupungin ensisijaisesti tarjoaman oppilaaksiottoalueensa ulkopuolisen varhaiskasvatustuottajan. Valtuustoaloite on liitteenä.

Varhaiskasvatuslaki:

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito sekä avoin varhaiskasvatustoiminta, joita järjestävät sekä kunnat että yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi huoltajilla on kunnallisen tai yksityisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona mahdollisuus valita lasten kotihoidon tuki.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa oleva tarve edellyttää.

Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain mukainen palveluseteli.

Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet.

Päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatukseen oikeutetun lapsen vanhemmille tai muille huoltajille neuvontaa ja ohjausta heidän käytettävissään olevista varhaiskasvatuspalveluista. Ohjauksessa on selvitettävä varhaiskasvatuksen eri toimintamuodot ja tarjolla olevat vaihtoehdot sekä muut seikat, joilla on vaikutusta lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseen.

Huoltajan, joka haluaa lapselle kunnan järjestämän varhaiskasvatuspaikan, on tehtävä sitä koskeva hakemus viimeistään neljä kuukautta ennen kuin lapsi tarvitsee paikan. Mikäli varhaiskasvatuksen tarve johtuu työllistymisestä, opinnoista, koulutuksesta tai muutosta toiseen kuntaan työn tai opintojen takia eikä tarpeen alkamisajankohta ole ennakoitavissa, varhaiskasvatuspaikkaa on haettava niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään kaksi viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee paikan. Varhaiskasvatus on järjestettävä em. aikojen kuluttua viimeistään siitä päivästä lukien kuin lapsi tarvitsee paikan. Varhaiskasvatusta on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä huoltajan toivomassa muodossa.

Työssäkäyntialue ja seudullinen varhaiskasvatus:

Huoltajat valitsevat myös vapaaehtoisesti varhaiskasvatuspaikan kauempaa esimerkiksi työssäkäynnin perusteella.

Lähtökohtaisesti kunta vastaa oman kunnan alueella asuvien lasten varhaiskasvatuksesta ja kunnat ovat mitoittaneet palvelurakenteensa oman kunnan asukkaiden tarpeisiin. Toisiin kuntiin sijoitettujen sijoituslasten osalta sijoitus kunta laskuttaa asuinkuntaa varhaiskasvatuksen järjestämisestä kunnalle aiheutuvien kustannusten perusteella. Kunta voi järjestää lasten varhaiskasvatusta myös toisessa kunnassa asuvalle lapselle. Huoltajilla on subjektiivinen oikeus oman kunnan varhaiskasvatukseen ja

kuntien harkinnassa on mahdollisuus sen järjestämiseen toisessa kunnassa asuvalle lapselle.

Varhaiskasvatusta voidaan pitää lähipalveluna. Seudullisen varhaiskasvatuksen perusteluna on ollut mahdollisuus lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseen työssäkäyntialueen puitteissa. Tällöin huoltajat toisivat lapsensa varhaiskasvatukseen esimerkiksi työssäkäyntikuntaan työmatkojen yhteydessä. Toisaalta lapsen kannalta katsottuna tämä saattaa lisätä lapsen varhaiskasvatuspäivän pituutta, eikä tue lapsen kiinnittymistä omaan asuin- ja ystäväpiiriin. Seudullista varhaiskasvatusta on perusteltu myös palvelun helpottumisena kuntien raja-alueilla, joissa toisen kunnan alueella sijaitseva järjestämispaikka saattaa olla oman kunnan vastaavaa lähempänä.

Sivistyslautakunnan hyväksymä palveluohjeistus:

Lapsesta täytetään varhaiskasvatushakemus, jolla haetaan päiväkotihoitoon tai perhepäivähoitoon. Huoltajia pyydetään nimeämään ensisijaisen varhaiskasvatuspaikkatoiveen lisäksi 1 - 3 muuta paikkavaihtoehtoa. Hakemusta voidaan täydentää tai tehdä tarvittavia muutoksia huoltajien kanssa käydyn keskustelun pohjalta.

Huoltajien ja palveluohjauksen välinen yhteydenpito, sopimukset ja vaiheet kirjataan ja kirjalliset ilmoitukset, lausunnot ym. varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyvät asiakirjat on toimitettava lapsen hakemuksen yhteyteen palveluohjaukseen. Palveluohjaus kirjaa ylös, jos lapsi tarvitsee varhaiskasvatuksessa varhaista tukea (erityisen tuen tarve, lastensuojelun tai muu perheen ilmoittama tarve). Varhaiskasvatuksen tarpeessa tapahtuvat muutokset päivitetään myös.

Varhaiskasvatuspaikka myönnetään mahdollisuuksien mukaan huoltajien toiveiden ja viime kädessä lainsäädännön mukaan. Päiväkodin johtaja/perhepäivähoidon ohjaaja päättää varhaiskasvatuspaikan antamisesta palveluohjauksesta saadun tiedon ja tämän palveluohjeistuksen perusteella. Lapsia valitessa tulee huomioida ensisijaisesti lakisääteisyyden täyttyminen koko kaupungin tasolla. Palveluohjaus koordinoi tilannetta koko kaupungin tasolla.

Kaikille varhaiskasvatukseen oikeutetuille hakijoille tehdään päätös varhaiskasvatukseen ottamisesta. Lapselle osoitetaan varhaiskasvatuspaikka mahdollisuuksien mukaan huoltajien ensisijaisen valinnan perusteella. Jos huoltajien esittämissä varhaiskasvatus-paikoissa ei ole vapaita paikkoja, päättäjä tekee päätöksen sijoittamisperusteiden pohjalta.

Kun hakijoita on johonkin varhaiskasvatuspaikkaan samaan aikaan enemmän kuin paikkoja, käytetään seuraavia sijoittamisperusteita:

- sisarussuhteet
- lapsikohtaiset erityisyyt
- alueellinen saavutettavuus ja kulkuyhteydet
- muut perhekohtaiset syyt
- yksikön ryhmärakenne tai muut toiminnalliset syyt

Huoltajien tehdessä siirtohakemuksen, sovelletaan samoja sijoittamisperusteita kuin uusiin hakijoihin. Lapsi siirretään varhaiskasvatuspaikan vapautuessa mahdollisuuksien mukaan toivotulle varhaiskasvatusalueelle tai toivottuun yksikköön. Siirroilla pyritään varmistamaan lain tarkoittama alueellinen saavutettavuus ja niitä tulee arvioida sekä toteuttaa muiden hakijoiden rinnalla.

Lähipäiväkotiperiaate:

Lahdessa varhaiskasvatuspaikka pyritään osoittamaan ensisijaisesti perheiden toiveiden mukaan. Lain mukaan varhaiskasvatusta on pyrittävä järjestämään lähellä palvelun käyttäjiä, mutta varsinaista subjektiivista oikeutta tiettyyn päiväkotiin tai perhepäivähoitopaikkaan ei ole, vaan kunta voi osoittaa paikan laajemman harkinnan perusteella. Laki ei myöskään tunne varsinaista lähipäiväkoti –käsitettä, mutta pyrkimyksen järjestää paikat ns. lähipalveluna.

Lahdessa on yhteensovitettu esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueet, joka mahdollistaa nivelvaiheyhteistyön lapsen siirtyessä päiväkodista kouluun. Toisaalta jonkun verran tulee siirtymiä alueelta toiselle esiopetusvaiheessa, jos lapsi on ollut varhaiskasvatuksessa eri alueella kuin tuleva esiopetus tai koulu. Monitoimitiloilla on saatu lapset jo varhaiskasvatusvaiheessa tulevan koulun yhteyteen, jolloin varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus tapahtuvat samoissa tiloissa tuttujen kasvattajien kanssa. Tämä toteutuu alueellisesti varsin hyvin esimerkiksi Jalkarannassa.

Palveluverkko tulisi olla saatavuudeltaan ja riittävyydeltään sellainen, että jo varhaiskasvatusvaiheessa olisi mahdollisuus päästä palvelujen piiriin lähialueella. Toisaalta takuu pääsemisestä johonkin tiettyyn päiväkotiin on vaikea toteuttaa, koska esimerkiksi kouluista poiketen lapsia otetaan varhaiskasvatukseen pitkin vuotta, päiväkodit ovat kouluja pienempiä ja niissä on ikätasoiset ryhmärakenteet. Riittävä väljyys paikkojen täyttämiseksi on myös resurssikysymys.

Monitoimitilat, isommat yksiköt ja tarpeeksi kattava alueellinen palveluverkko antavat lähtökohdat palvelujen paremmalle alueelliselle saatavuudelle. Kunnallista päiväkotiverkkoa täydentävät perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatus, yksityisten palveluntuottajien päiväkodit ja perhepäivähoito sekä järjestöjen järjestämä avoin varhaiskasvatus, jotka yhdessä muodostavat alle kouluikäisten lasten alueellisen palvelurakenteen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: sivistyslautakunta, Mika Harju

Liitteet

Valtuustoaloite: Lähipäiväkotiperiaate Lahteen

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 21

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 13.09.2021

§ 348

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Pöytäkirjat:

- Kaupunkiympäristölautakunta 1.9.2021

- Sivistyslautakunta 31.8.2021

- Elinvoima- ja työllisyysjaosto 30.8.2021

- Konserni- ja tilajaosto 30.8.2021

- kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta
27.8.-9.9.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Oheismateriaali

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 21

Mukkulan peruskoulua koskevat poikkeukselliset opetusjärjestelyt ajalla 7.9. - 13.9.2021

Vh-päätösluettelo kh 13.9.2021

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 21

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 335, § 336, § 337, § 338, § 339, § 343, § 347, § 348

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 21

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 340, § 341, § 342, § 344, § 346

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,
Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston)**

aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi
puh. 03 814 2214
Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos

oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 345

nro 21

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Muuta tiedoksiantotapaa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Valitusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.